

Brandweer

 veiligheidsregio
**Noord- en Oost-
 Gelderland**

 Gemeente Bronckhorst
 T.a.v. het college van B&W
 Postbus 200
 7255 ZJ HENGELO GLD

 Postbus 234
 7300 AE Apeldoorn
 Europaweg 79
 7336 AK Apeldoorn
 Tel. 055-548 3000
 brandweer@vnog.nl
 www.vnog.nl

Datum : 23 MAART 2016

Uw brief van : 4 februari 2016

Ons kenmerk : 16-28219/16-042677

Onderwerp : Publicatie voorontwerp-bestemmingsplan
 Buitengebied Hengelo/Vorden (gemeente
 Bronckhorst)

In afschrift aan : Gemeente Bronckhorst
 t.a.v. mevr. Platzner
 Brandweer Achterhoek West
 t.a.v. dhr. van der Maas

Behandeld door : J.W. van Gortel / secundus M. Nitert b.a. *[Handwritten signature]*

Geacht college,

U heeft mij op 4 februari 2016 gevraagd te adviseren over het bestemmingsplan Buitengebied Hengelo-Vorden. De gemeente Bronckhorst wil diverse vigerende bestemmingsplannen actualiseren tot één bestemmingsplan Buitengebied Hengelo-Vorden. Er bevinden zich diverse risicobronnen in de nabijheid van het plangebied. Deze risicobronnen moeten vanuit de wet- en regelgeving in het kader van externe veiligheid worden beschouwd.

De gemeente Bronckhorst blijft op grond van art. 2 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) belast met de organisatie van de brandweezorg en de geneeskundige hulpverlening. Tot die taken (art. 3 Wvr) behoren onder andere het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan brand. Artikel 1 Wvr beschrijft dat de geneeskundige hulpverleningsorganisatie (GHOR) belast is met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Tevens stelt artikel 33 Wvr dat de GHOR – in samenwerking met de ketenpartners – de nodige (voorbereidende) maatregelen moet treffen waarmee de wettelijke verplichtingen omtrent de geneeskundige hulpverlening kunnen worden ingevuld. De GHOR is een onderdeel van de VNOG en is daarom betrokken in dit EV-advies. Het advies van de GHOR is als bijlage 2 toegevoegd aan deze brief.

Advies over Bevi

Uw voornemen past binnen de normen van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt).

BRANDWEER

 Samen werken
 aan veiligheid.

Advies over de algemene veiligheid

Er zijn diverse risicobronnen binnen het plangebied aanwezig, namelijk:

- Twee LPG tankstations
- Meerdere hogedruk aardgasbuisleidingen
- De IJssel waarover gevaarlijke stoffen vervoerd mogen worden
- Meerdere propaantanks van 3 tot 8 m³

Bluswatervoorziening

Op een aantal plekken binnen het plangebied is de bluswatervoorziening onvoldoende. Ik adviseer u om contact op te nemen met Brandweer Achterhoek West om te inventariseren waar de knelpunten liggen en tot een adequate bluswatervoorziening te komen.

Vergroot de zelfredzaamheid van mensen

De zogenaamde WAS-palen die in de dorpskernen staan hebben geen bereik tot in het buitengebied. Om de zelfredzaamheid van de bewoners in het buitengebied te vergroten is NL-alert een goed alternatief.

Ontwikkelingen risico- en effectafstanden LPG-tankstations

Op dit moment vinden een aantal ontwikkelingen plaats over de afstanden die in het kader van het Bevi aangehouden moeten worden voor LPG-tankstations ('Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de externe veiligheid'). Deze circulaire zal over enige tijd van kracht worden.

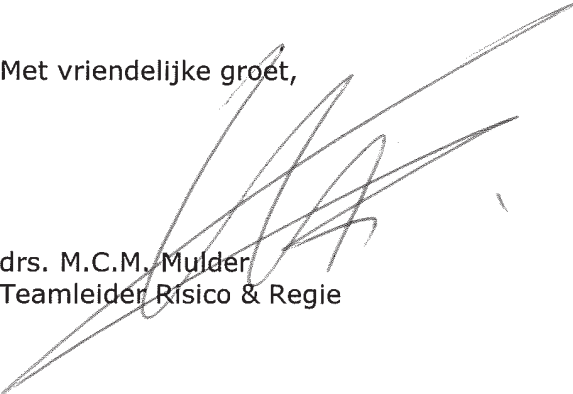
Procesafspraken

Om u beter te kunnen voorzien van een maatwerkadvies over de aspecten 'bestrijdbaarheid' en 'zelfredzaamheid', word ik graag in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij de realisatie van het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Hengelo-Vorden. Zo blijf ik betrokken in de adviesfase van de procedure omtrent het bestemmingsplan, in plaats van dat ik mijn reactie geef tijdens de formele inspraakprocedure. Een geschikt moment hiervoor zou kunnen zijn wanneer de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) betrokken raakt in het traject.

Tot slot

Deze brief is een samenvatting van het rapport dat u bij deze brief vindt. Heeft u vragen over deze brief of het rapport? Of wilt u overleggen? Bel of mail dan gerust met Jan Willem van Gortel (06-53650103, j.vangortel@vnog.nl). Fijn als u ons laat weten wat u doet of gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen we daar rekening mee houden bij onze preparatie.

Met vriendelijke groet,

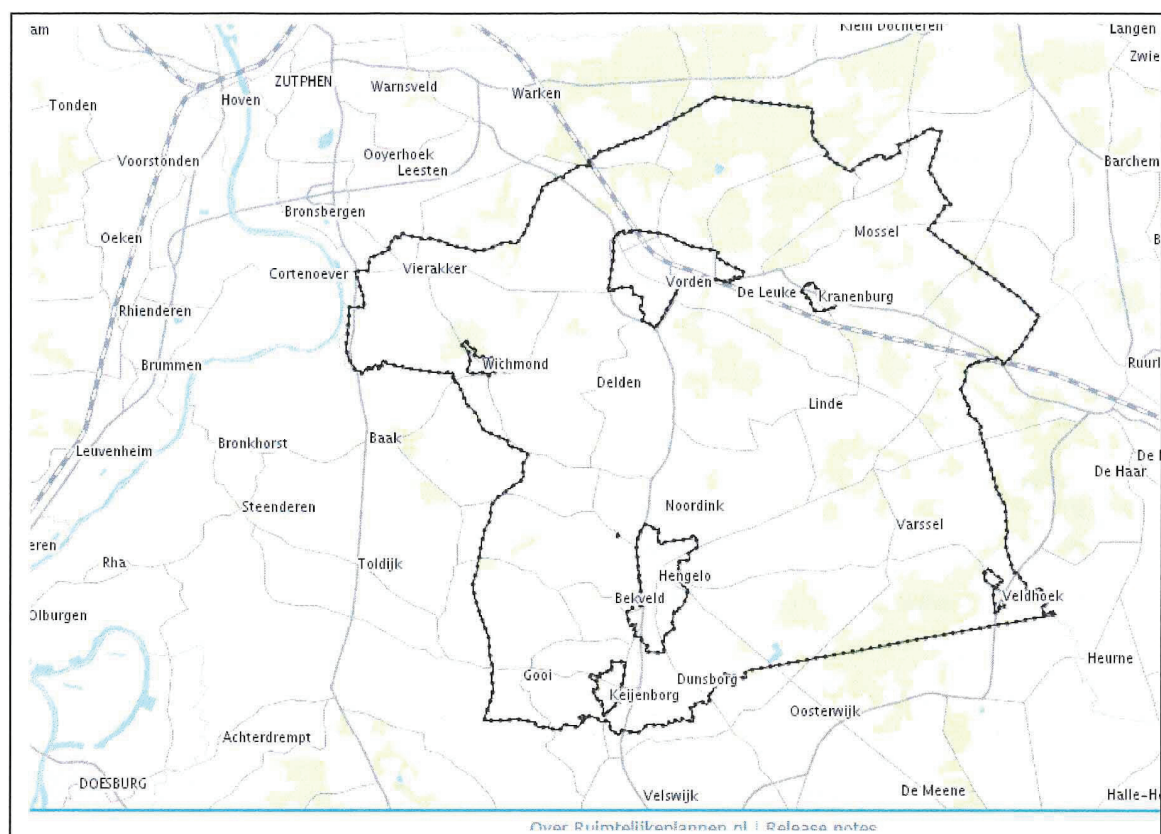

 drs. M.C.M. Mulder
 Teamleider Risico & Regie

Bijlage 1 ADVIES

Aan : Gemeente Bronckhorst

Kopie : Gemeente Bronckhorst t.a.v. mevr. Platzer
 Brandweer Achterhoek West t.a.v. dhr. van der Maas

Datum :

Bestemmingsplan buitengebied Hengelo-Vorden

INHOUD

Inleiding

1. Ruimtelijke situatie
2. Risicobronnen en gevoelige / (beperkt) kwetsbare objecten
3. Mogelijke incidenten
4. Beheersbaarheid en bestrijdbaarheid
5. Conclusies
6. Aanbevelingen
7. Bronnen en wet- en regelgeving
8. Bijlagen

INLEIDING

Dit is het uitgebreide rapport dat hoort bij de brief met kenmerk 16-28219/16-042677. Een samenvatting van dit rapport kunt u lezen in deze brief.

Aanleiding

U heeft ons gevraagd om een advies te geven over het bestemmingsplan buitengebied Hengelo. De bijbehorende documentatie hebben wij via www.ruimtelijkeplannen.nl opgezocht.

1. RUIMTELIJKE SITUATIE

Huidige situatie

Het bestemmingsplan Buitengebied Hengelo-Vorden is een actualisatie van de momenteel vigerende bestemmingsplannen voor het buitengebied Hengelo-Vorden.

2. RISICOBRONNEN EN GEVOELIGE / (BEPERKT) KWETSBARE OBJECTEN

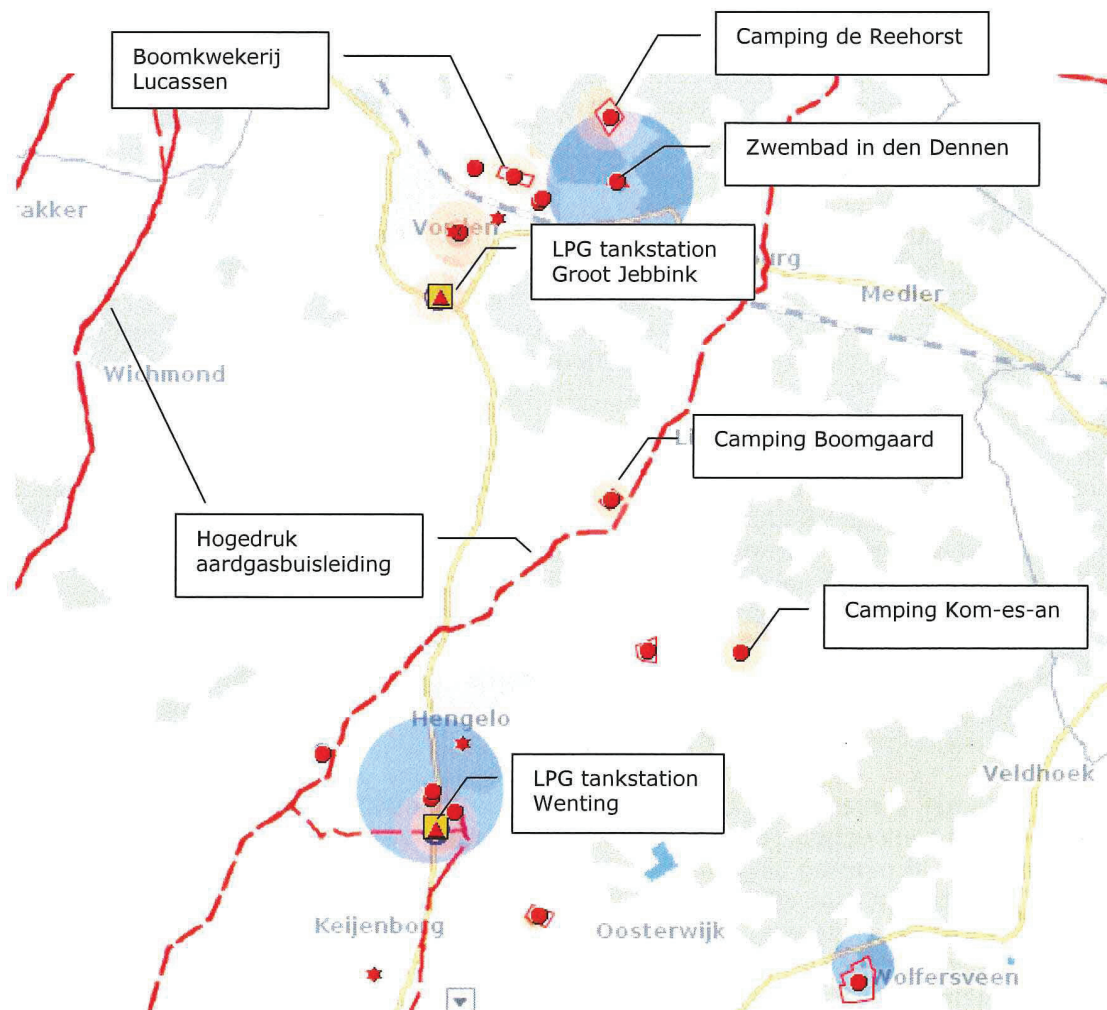
Huidige situatie

Er zijn diverse risicobronnen binnen het plangebied aanwezig, namelijk:

- Twee LPG tankstations
- Meerdere hogedruk aardgasbuisleidingen
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over de N316 en N319
- De IJssel waarover gevaarlijke stoffen vervoerd mogen worden
- Meerdere propaantanks van 3 tot 8 m³
- Opslag van chloorbleekloog bij zwembad In den Dennen

Risicobron	Gevaar	PR 10-6 contour	Opmerking	1% letaliteitsgrens
LPG tankstation Groot Jebbink	Explosiegevaar	45 m	Effectgebied gewonden 510 m.	310 m
LPG tankstation Wenting	Explosiegevaar	45 m	Effectgebied gewonden 510 m.	310 m
Propaantank camping de Reehorst 5 m ³	Explosiegevaar	25 m		235 m
Propaantank camping de Boomgaard 3 m ³	Explosiegevaar	25 m	Effectafstand gewonden 390 m	235 m

Risicobron	Gevaar	PR 10-6 contour	Opmerking	1% letaliteitsgrens
Propaantank camping Kom-es- an 5 m ³	Explosiegevaar	25 m	Effectafstand gewonden 390 m	235 m
Propaantank Kukenbeheer	Explosiegevaar	25 m		235 m
Propaantank Boomkwekerij Lucassen	Explosiegevaar	25 m		235 m
Opslag chloorbleekloog zwembad in den Dennen 1800 liter	Toxisch		Effectafstand gewonden 880 m.	90 m
Diverse hogedruk aardgas- buisleidingen	Explosiegevaar		Bebouwingsafstand 5 m	45 tot 580 m ¹

¹ Er zijn meerdere hogedruk aardgasbuisleidingen met verschillende diameters en druk die het plangebied doorkruisen. Veiligheidsafstanden variëren daardoor. Ik heb de kleinste en langste afstand aangegeven.

3. MOGELIJKE INCIDENTEN

Relevante scenario's

Algemeen

Scenario's die relevant zijn voor externe veiligheid zijn: (1) toxisch scenario, (2) warmtestralingsscenario en (3) explosiescenario.

In dit advies zijn de scenario's beschouwd van de bestaande risicobronnen die effecten kunnen veroorzaken in het plangebied. Niet uitgesloten wordt dat in de toekomst andere scenario's in het kader van EV van toepassing kunnen zijn. De VNOG wil in dat kader graag betrokken worden bij vergunningaanvragen van personen/ bedrijven die zich willen vestigen binnen het plangebied.

Toxische scenario

Uit de risicokaart Gelderland blijkt dat bij het zwembad in den Dennen een opslag van chloorbleekloog aanwezig is. Bij een lekkage van chloorbleekloog is er een effectgebied waarbij nog gewonden kunnen vallen. Op de professionele risicokaart staat aangegeven dat er een effectgebied kan ontstaan tot 880 meter van het incident waarbij nog gewonden kunnen vallen. Een instantaan scenario waarbij in één keer 1800 liter chloorbleekloog ontsnapt is niet beheersbaar, een (kleine) lekkage mogelijk wel (bijlage 6, toxisch scenario).

Warmtestraling

Het scenario warmtestraling (brandbaar aardgas) is een scenario waar het plangebied mee geconfronteerd kan worden. Wanneer een gasleiding beschadigd raakt kan het vrijgekomen aardgas ontbranden en is er sprake van een fakkelbrand. Een fakkelbrand als gevolg van een breuk in de hogedruk aardgasleiding is beheersbaar/ bestrijdbaar (bijlage 3: Scenario warmtestraling buisleidingen).

Warmtestraling en explosiescenario

Het scenario BLEVE van een LPG tankwagen gevuld met LPG is in het kader van externe veiligheid het maatgevend scenario waar het plangebied mee geconfronteerd kan worden. Een warme BLEVE kan ontstaan doordat de tankwagen voldoende lang wordt aangestraald door een warmtebron (brand). Een BLEVE zelf is niet beheersbaar. In 2005 is het convenant LPG –autogas afgesloten. In dit convenant staan afspraken die gemaakt zijn tussen de overheid en branche. Er is destijds afgesproken alle tankwagens te voorzien van een hitte werende coating. De hitte werende coating geeft de brandweer ongeveer 70 minuten de tijd om een tankwagen te gaan koelen voordat er een ontploffing plaats vindt. Uiteindelijk is in Brussel bepaald dat het gebruik van de hitte werende coating niet opgelegd kan worden.

Indien de ondernemer van een LPG tankstation zelf in zijn aanvraag aangeeft gebruik te zullen maken van tankwagens met hitte werende coating kunt u dat beschikken. Ik adviseer dan ook om in overleg te gaan met de ondernemer en in de vergunning op te nemen dat het LPG tankstation alleen gebruik maakt van tankwagens die zijn voorzien van de hitte werende coating en gebruik te maken van de verbeterde vulslang. Hierdoor kunnen de Hulpverleningsdiensten (mits tijdig gealarmeerd) mogelijk voorkomen dat een BLEVE ontstaat, door de tankwagen voldoende te koelen. Tegelijkertijd moet de omgeving ontruimd worden, waardoor het aantal mogelijke slachtoffers wordt beperkt. (bijlage 4: scenario warmtestraling bij transport LPG en bijlage 5: scenario BLEVE)

Ontwikkelingen risico- en effectafstanden LPG-tankstations

Op dit moment vinden een aantal ontwikkelingen plaats over de afstanden die in het kader van het Bevi aangehouden moeten worden voor LPG-tankstations ('Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de externe veiligheid').

Deze circulaire zal over enige tijd van kracht worden, maar ik wil u een aantal zaken meegeven zodat u in de ruimtelijke planvorming rondom LPG-tankstations binnen uw gemeente daar alvast rekening mee kunt houden.

Risicoafstanden

In de circulaire worden de risicoafstanden (conform Revi) verkleind. Als uitgangspunt voor het verkleinen van de risicoafstanden (Revi) is in de circulaire gehanteerd dat alle Nederlandse LPG-tankwagens, die LPG-tankstations bevoorraden, moeten zijn voorzien van een hittewerende coating (conform NTA 8820). Met deze coating kan het ontstaan van een warme BLEVE langer worden uitgesteld, zodat de brandweer meer tijd wordt geboden de (plas)brand te bestrijden waardoor een BLEVE mogelijk kan worden voorkomen. Daarnaast kan die tijd worden benut om de omgeving (in een straal van 230 meter) te evacueren, waardoor het aantal potentieel (dodelijk) gewonde slachtoffers kan worden beperkt.

Effectgerichte benadering

Naast het hanteren van de gewijzigde risicoafstanden voor LPG-tankstations wordt het bevoegd gezag ook gevraagd een effectgerichte benadering toe te passen. Dit betekent concreet:

- Binnen 60 meter van het LPG-tankstation geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig of in de toekomst gerealiseerd, mits het bevoegd gezag onderbouwd kan motiveren dat dit toch kan worden toegestaan.
- Binnen 160 meter van het LPG-tankstation geen zeer kwetsbare objecten (bijv. ziekenhuis, kinderdagverblijf, etc.) aanwezig of in de toekomst gerealiseerd, mits het bevoegd gezag onderbouwd kan motiveren dat dit toch kan worden toegestaan.

4. BEHEERSBAARHEID EN BESTRIJDBAARHEID

Bluswatervoorziening

Op basis van de huidige informatie kan ik niet inschatten of de bluswatervoorziening voor het gehele buitengebied overal voldoende is. In het buitengebied zijn de bluswatervoorzieningen minder aanwezig dan in bebouwd gebied. Om overal de bluswatervoorziening maximaal 100% geregeld te hebben is kostentechnisch gezien wellicht niet wenselijk.

Daarom adviseer ik u om contact op te nemen met Brandweer Achterhoek West om bij mogelijke knelpunten tot een adequate bluswatervoorziening te komen.

Zelfredzaamheid

Inleiding

In dit afwegingskader wordt nagegaan in hoeverre personen in de gelegenheid zijn om zichzelf in veiligheid te brengen, zonder in eerste instantie terug te vallen op hulpverleningsdiensten. Afhankelijk van het type scenario (bijv. brand of een toxisch scenario) zijn er zelfredzame strategieën te bedenken, waardoor personen in de gelegenheid worden gesteld zichzelf naar veiliger gebied te begeven.

Ontwikkelingen risico- en effectafstanden LPG-tankstations

Op dit moment vinden een aantal ontwikkelingen plaats over de afstanden die in het kader van het Bevi aangehouden moeten worden voor LPG-tankstations ('Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de externe veiligheid').

Deze circulaire zal over enige tijd van kracht worden, maar ik wil u een aantal zaken meegeven zodat u in de ruimtelijke planvorming rondom LPG-tankstations binnen uw gemeente daar alvast rekening mee kunt houden.

Risicoafstanden

In de circulaire worden de risicoafstanden (conform Revi) verkleind. Als uitgangspunt voor het verkleinen van de risicoafstanden (Revi) is in de circulaire gehanteerd dat alle Nederlandse LPG-tankwagens, die LPG-tankstations bevoorraden, moeten zijn voorzien van een hittewerende coating (conform NTA 8820). Met deze coating kan het ontstaan van een warme BLEVE langer worden uitgesteld, zodat de brandweer meer tijd wordt geboden de (plas)brand te bestrijden waardoor een BLEVE mogelijk kan worden voorkomen. Daarnaast kan die tijd worden benut om de omgeving (in een straal van 230 meter) te evacueren, waardoor het aantal potentieel (dodelijk) gewonde slachtoffers kan worden beperkt.

Effectgerichte benadering

Naast het hanteren van de gewijzigde risicoafstanden voor LPG-tankstations wordt het bevoegd gezag ook gevraagd een effectgerichte benadering toe te passen. Dit betekent concreet:

- Binnen 60 meter van het LPG-tankstation geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig of in de toekomst gerealiseerd, mits het bevoegd gezag onderbouwd kan motiveren dat dit toch kan worden toegestaan.
- Binnen 160 meter van het LPG-tankstation geen zeer kwetsbare objecten (bijv. ziekenhuis, kinderdagverblijf, etc.) aanwezig of in de toekomst gerealiseerd, mits het bevoegd gezag onderbouwd kan motiveren dat dit toch kan worden toegestaan.

4. BEHEERSBAARHEID EN BESTRIJDBAARHEID

Bluswatervoorziening

Op basis van de huidige informatie kan ik niet inschatten of de bluswatervoorziening voor het gehele buitengebied overal voldoende is. In het buitengebied zijn de bluswatervoorzieningen minder aanwezig dan in bebouwd gebied. Om overal de bluswatervoorziening maximaal 100% geregeld te hebben is kostentechnisch gezien wellicht niet wenselijk.

Daarom adviseer ik u om contact op te nemen met Brandweer Achterhoek West om bij mogelijke knelpunten tot een adequate bluswatervoorziening te komen.

Zelfredzaamheid

Inleiding

In dit afwegingskader wordt nagegaan in hoeverre personen in de gelegenheid zijn om zichzelf in veiligheid te brengen, zonder in eerste instantie terug te vallen op hulpverleningsdiensten. Afhankelijk van het type scenario (bijv. brand of een toxisch scenario) zijn er zelfredzame strategieën te bedenken, waardoor personen in de gelegenheid worden gesteld zichzelf naar veiliger gebied te begeven.

De voorgestelde maatregelen zijn in dit advies ingedeeld in:

- Waarschuings- en alarmeringstijd;
- Persoonlijke mogelijkheden;
- Voorbereiding/ risicocommunicatie.

Waarschuings- en alarmeringstijd

De rijksoverheid heeft voor het waarschuwen van de bevolking bij calamiteiten een nagenoeg landelijk dekkend netwerk van WAS-palen neergezet. Dit Waarschuings- en Alarmeringsstelsel (WAS) wordt maandelijks getest (1^e maandag van de maand). Waarschuwen bij een dreigende ramp is op die manier voldoende geborgd.

Logischerwijs staan de WAS-palen opgesteld in gebieden die de meeste personen herbergen. Dat is het geval in Vorden (8-353 en 8-338) en in Hengelo (8-442). Het buitengebied valt niet onder het bereik van de WAS-palen. Om de zelfredzaamheid toch te vergroten kan NL-alert een goed alternatief voor de WAS-palen zijn.

De aanwezige WAS-palen (paarse cirkels)

5. CONCLUSIES

Bevi

Er wordt voldaan aan het Bevi

Wet Veiligheidsregio's

In de dorpskernen zijn de WAS-palen aanwezig. Voor het buitengebied geldt dat niet. Het bereik van de WAS-palen is onvoldoende om het gehele buitengebied te kunnen bereiken.

De bluswatervoorziening binnen het plangebied is onvoldoende.

6. AANBEVELINGEN

Bevi

Vanuit de Bevi adviseer ik u in te stemmen met de voorgenomen ontwikkeling.

Uw voornemen past binnen de Bevi. Hier is dus geen beletsel.

Wet Veiligheidsregio's

Vanuit de wet Veiligheidsrisico's adviseer ik u het volgende:

Bluswatervoorziening

Neem contact op met Brandweer Achterhoek West om de bluswatervoorziening binnen het plangebied op een acceptabel niveau te brengen.

Zelfredzaamheid

Door het bestaan van NL-alert kenbaar te maken kan de zelfredzaamheid van de bewoners in het plangebied vergroot worden.

7. BRONNEN EN WET- EN REGELGEVING

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Regeling externe veiligheid inrichtingen

Scenarioboek Externe Veiligheid

Handreiking verantwoorde brandweeradvisering

8. Bijlagen

1. Advies
2. Advies GHOR
3. Scenario warmtestraling buisleidingen
4. Scenario warmtestraling transport LPG
5. Scenario Bleve
6. Toxisch scenario